

στήθησαν λοιπόν και ἐσκανδαλίσθησαν, ὡς λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς κατήγετο ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, ἐξουθενημένην κώμην τῆς Γαλιλαίας, χωρὶς κοσμικῆς τινὸς πομπῆς καὶ μεγαλειότητος, πτωχοὺς μόνον ἀλιεῖς καὶ χωρικοὺς λαβῶν ὡς ὁπαδούς του. Ὁσεν καὶ ἀπέβαλλαν αὐτὸν, λέγοντες, 'Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;' 'Τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν.' 'Προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγγύερται.' Οὕτω δὲ κατεπέειθοντο, (ὡς οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν μέχρι τῆς σήμερον), ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτον ἔμπειρός τις μάγος, θαυματουργῶν ὄχι ἐκ θείας δυνάμεως, ἀλλὰ διὰ τῆς βοηθείας πονηρῶν τινῶν πνευμάτων, ἢ δαιμόνων, μετὰ τῶν ὁποίων συνεκοινωνεῖ. Μολονότι περιήρητο ἀγαθοποιῶν, θεραπεύων τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τεθλιμμένους, καὶ τὸ καθαρῶτατον σύστημα τῆς ἡθικῆς διδασκῶν, μ' ὄλον τοῦτο ἐνόμιζαν αὐτὸν πλάνον, ὅστις 'οὐκ ἐξέβαλλε τὰ δαιμόνια, εἰμὴ ἐν τῷ Βεελζεβούβ, τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.'

'Ἄλλ' ἐὰν μετὰ πομπῆς ἐπαρρησιάζετο, ὑποσχόμενος νὰ πληρώσῃ τάχα τὰς προσδοκίας αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὴν ἀπὸ τοῦ Ῥωμαίου ἐλευθέρωσιν τῆς πατρίδος, τότε, καὶ οὐδεμίαν θαυματουργὸν δυνάμιν ἐὰν παρίστανε, πολλοὶ ἀσμένως ἤθελαν αὐτὸν ὑποδεχθῆν. Καὶ τῶν-τι, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐδηλοποίησε τοῦτο, καὶ προεῖπεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 'Πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, (τουτέστιν, ἀναδεχόμενοι τὸν ἐμὸν χαρακτήρα), λέγοντες, 'Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Χριστὸς, καὶ πολλοὺς πλανήσουσι.' Καὶ πάλιν, 'Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, (τουτέστι, μὲ τὴν ἐξουσίαν καὶ δυνάμιν τοῦ πατρὸς μου), καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, (τουτέστιν, ἀξίῳ νὰ πιστευεῖται ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, χωρὶς θαυματουργημάτων), αὐτὸν λήψετε.'

Οὕτω δὲ καὶ ὄντως ἔγινε· διότι κατὰ τὴν τελευταίαν πολιορκίαν τῆς Ἱερουσαλήμ πολλοὶ πλάνοι ἐπαρουσιάσθησαν, ἕκαστος διῆσχυριζόμενος ὅτι τάχα ἦτον ὁ Χριστὸς, πλήθη δὲ κατόπιν αὐτῶν σύροντες, τοὺς ὁποίους κατέπειθαν νὰ κάμνωσιν εἰς τοὺς Ῥωμαίους τὴν πλέον ἀπονενομημένην ἀντίστασιν· ἔωσοῦ, τέλος, ἡ πόλις ἠλώθη, καὶ τὸ ἔθνος ἀνετρέπη ἐξ ὀλοκλήρου.

'Ὅσοι λοιπόν Ἰουδαῖοι ἐπίστευσαν πλάνον τινὰ ἐκ τούτων, ὠδηγήθησαν εἰς τὴν πράξιν ταύτην ὑπὸ τῶν ἰδίων προλήψεων καὶ προσδοκιῶν καὶ ἐπιθυμιῶν· οὐχὶ δὲ ὑπὸ τινος ἀποδείξεως. Αὐτοὶ ἄρα ἐφάνησαν μᾶλλον εὐκολόπιστοι παρ' οἱ Χριστιανοί. Καὶ ὅμως αὐτοὶ οὗτοι οἱ Ἰουδαῖοι κατηγοροῦνται ὡς ἄπιστοι. Ἐκ τούτου σαφῶς ἐμπορεῖς νὰ ἴδῃς, ὅτι ἡ πίστις, περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλοῦν οἱ Εὐαγγελισταί, δὲν εἶναι τυφλὴ τις εὐκολοπιστία, ἀλλὰ τὸ ν' ἀκούωμεν εἰλικρινῶς τὰς ἀποδείξεις, καὶ νὰ κρίνωμεν ἀδόλως κατ' αὐτάς, χωρὶς νὰ παρασυρώμεθα ὑπὸ προλήψεων καὶ ἐπιρροπειῶν.

Περιπλέον, εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ἐπινοοῦνται οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Βεροίας ὡς εὐγενέστεροι (τουτέστιν, εἰλικρινέστεροι) τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐπειδὴ

ἠρένων τὰς Γραφὰς, (τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης), ὥστε νὰ ἴδωσιν ἐὰν ὅσα οἱ Ἀπόστολοι ἐδίδασκαν εἶχαν οὕτως.

Σαφές λοιπόν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Ἀπόστολοι δὲν ἐνόουν διὰ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως τυφλὴν συγκατάθεσιν χωρὶς τινος λόγου· καὶ ἂν ἐπιθυμῶμεν ὑπ' αὐτῶν νὰ διδασκώμεθα, πρέπει νὰ ἤμεθα 'ἔτοιμοι αἰεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος.'

ΠΕΡΙ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ.

ΘΕΛΕΙΣ νὰ ἐμποδίσῃς τὰ ἀδικήματα; Νομοθέτει νόμους ἀπλοῦς καὶ σαφεῖς· ἔνωσε ὅλην τοῦ ἔθνους τὴν δυνάμιν εἰς ὑπεράσπισιν τῶν νόμων, καὶ μὴ ἀφίνης εἰς κἀνένα τὴν ἐξουσίαν νὰ τοὺς παραβαίνει· ἄς προστατεύωσιν οἱ νόμοι σου ὅλους γενικῶς τοὺς πολίτας, καὶ ὄχι τὰς διαφόρους τάξεις τῶν πολιτῶν. Ἄς μὴ φοβῶνται παρὰ μόνους τοὺς νόμους οἱ πολῖται. Ὁ φόβος τῶν νόμων εἶναι σωτήριος· ἀλλ' ὁ φόβος τοῦ πολίτου ἀπ' ἄλλον συμπολίτην γίνεται πηγὴ πολλῶν ἀδικημάτων ὀλέθριος. Εἶναι φυσικὰ αἱ δουλωμένοι ψυχὰι πλέον φιλήθονοι, πλέον ἄσωτοι, πλέον σκληραὶ παρὰ τὰς ψυχὰς τῶν ἐλευθέρων. Οἱ ἐλεύθεροι καταγίνονται εἰς τὰς ἐπιστήμας, ἐξετάζουν τοῦ ἔθνους τὰ συμφέροντα, ἔχουν πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν παραδείγματα μεγάλα, τὰ ὁποῖα μιμοῦνται. Οἱ δοῦλοι, ἀρκούμενοι εἰς τὸ σήμερον, ζητοῦν μὲ τὸν θόρυβον τῆς ἀσωτίας νὰ λησμονήσωσι, κἂν πρὸς ὀλίγον, τὴν ἐξουδένωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται. Ὅντες συνειδησμένοι εἰς τὴν ἀδελότητα τῆς ἐκβάσεως παντὸς πράγματος, νομίζουν ἀμφίβολα καὶ αὐτὰ τῶν ἰδίων ἀδικημάτων τὰ ἐπακολουθήματα· καὶ ἡ ἀμφιβολία ἐξάπτει πλέον τὸ πάθος, τὸ ὁποῖον τοὺς παρακινεῖ εἰς τὰς κακίας.—ΒΕΚΚΑΡΙΑΣ.

ὍΣΤΙΣ ἐξοδεύει τὸν καιρὸν εἰς τὰ ἀνωφελῆ, ἢ πολλὰ ὀλίγου ἀξία, εἰς ἐκεῖνον καιρὸς δὲν μένει διὰ τὰ ἀξιόλογα. Καὶ ἂν κατὰ δυστυχίαν ὁ εἰς ἐκεῖνα δαπανώμενος καιρὸς ἦναι ὁ καιρὸς τῆς νεότητος, οἱ τύποι τῆς οὐτιδανασχολίας μένουσι διαπαντὸς ἀνεξάλειπτοι εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ τὸν κάμνον ἀνεπιτήδειον πάσης φιλοσοφικῆς θεωρίας.—ΚΟΡΑΗΣ.

ΤΗΣ ἀληθινῆς παιδείας θυγάτηρ εἶναι ἡ παρρησία, ἦγον ἢ φανέρωσις τῆς ἀληθείας, καὶ ἡ ἀφοβος αὐτῆς κήρυξις ἐπὶ τῶν θωμάτων· ὅθεν, ὅπου βλέπεις ἐλευθέραν τὴν τυπογραφίαν, ἐκεῖ πίστευε ὅτι εἶναι ἀρετὴ, εἰρήνη, ἀσφάλεια, ἐλευθερία τῶν πολιτῶν. Ὅπου πολεμεῖται, ἐκεῖ μὴ ἀμφιβάλλῃς ὅτι ἐγεννήθη ἢ κυφορεῖται τύραννος.—ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ.

Ὁ ΑΡΧΗΘΕΝ κάκιστ' ἀναθραμμένος ἄνθρωπος, ὅσον πλειοτέρας ἐπιστήμας ἔπειτα διδαχθῆ, τόσον γίνεται ἀχρειέστερος.—ΚΟΡΑΗΣ.